

NASTAVNI PLAN I PROGRAM ZA MEDRESE

ARAPSKI JEZIK

CILJ

Cilj nastave arapskog jezika kao stranog jezika, koji se izučava u našim medresama je da razvije kod učenika navike znanja i komunikacije na arapskom jeziku, u receptivnom i produktivnom vidu u usmenom i pismenom obliku i da im omogući sticanje novih znanja neophodnih za sporazumijevanje na arapskom jeziku u okviru određene tematike i svakodnevnih govornih situacija.

Učenici se upoznaju sa historijom arapskoga jezika, arapskom književnošću i na koncu sa kulturom, civilizacijom i kulturnom stvarnošću arapskoga svijeta u prošlosti i sadašnjosti.

Svojom naučnom zasnovanošću, izborom savremenih metoda i oblika rada i bogatstvom sadržaja nastava arapskoga jezika, kao i svakog drugog stranog jezika, treba da razvija kod učenika intelektualne sposobnosti, inicijativu i kreativnost te da ih osposobljava i podstiče na dalje obrazovanje i samoobrazovanje.

ZADACI

- učenici treba da ovladaju osnovama arapskoga jezika u sva četiri vida: slušanje i razumijevanje govora, usmeno izražavanje, čitanje i razumijevanje tekstova i pismeno izražavanje u skladu sa obrazovnim nivoom učenika;
- u nastavnom procesu učenici treba da usvoje jezičke strukture i govorne obrasce karakteristične za dijalog i kraće samostalno izlaganje u okviru određene tematike i produktivnog leksičkog fonda;
- učenici treba da ovladaju pravilnom artikulacijom, izgovorom, ritmom i intonacijom arapskog jezika;
- učenici treba da pomoću jezičkih vježbanja (usmenih i pismenih) i neophodnih objašnjenja i komentara usvoje programom predviđene morfosintaksičke zakonitosti arapskoga jezika, neophodne za pravilno čitanje i razumijevanje lakših informativnih, popularno-naučnih i literarnih tekstova, kao i za razumijevanje govora u okviru propisane tematike;
- učenici treba da se osposobe za samostalno korištenje predviđenih udžbenika, literature i rječnika

Nastavni plan i program rađen je na principu 35 radnih sedmica po 3 sata sedmično u I, II i III razredu i 31 radnu sedmicu po 3 sata sedmično u IV razredu.

Izborna nastava predviđena je za III i IV razred po dva sata sedmično.

Nastavni program iz predmeta
ARAPSKI JEZIK
I RAZRED
(3 sata sedmično -104 sati godišnje)

Poseban zadatak u nastavi arapskoga jezika za prvi razred medrese je ovladavanje fonetskim sistemom arapskoga jezika te njegovim grafijsko- pravopisnim sistemom u okviru predloženih programskih sadržaja, ovladavanje imenskom i glagolskom rečenicom u tri glagolska vremena i ovladavanje konverzacijom u oblasti pozdravljanja pri susretu, ličnog i porodičnog predstavljanja, utvrđivanja identiteta drugih osoba te imenovanja rodbinskih veza, imenovanja predmeta iz neposrednog okruženja, opisu kuće i ambijenta učionice, radne sedmice, radnog dana, iskazivanju vremena i uzrasta, situacija u učionici i u porodici, orijentacije u vremenu i prostoru, na ulici, u prodavnici, prevoznom sredstvu i sl.

Učenik prvog razreda medrese treba ovladati leksičkim minimumom od 300 riječi.

R. broj	Jezičko gradivo	ukupno sati	obrada+ponavljanje i vrednovanje
1.	Uvod u arapsko pismo, tabelarni prikaz i vježbe za karakteristično pisanje okruglog t, hemzeta, dugog a i sl.	8	4+3+1
2.	Podjela riječi u arapskom jeziku (pokazati na kraćem tekstu sa različitim vrstama riječi i njihovoj poziciji u rečenici).	2	1+1+0
3.	Padeži (objasniti kroz adekvatan tekst i tabelarni prikaz).	2	1+1+0
4.	Rod imenica s posebnim osvrtom na one koje se završavaju na okruglo t a ostale spomenuti uz obavezu da se u naredne tri godine vratimo na njih.	3	1+1+1
5.	Lične zamjenice (samostalne) s posebnim osvrtom na jedninu i pokazne zamjenice s posebnim osvrtom na jedninu kao uvod u imensku rečenicu.	4	2+1+1
6.	Imenska rečenica.	3	1+1+1
7.	Lične zamjenice – spojene.	3	1+1+1
8.	Upitne zamjenice i upitna rečenica.	2	1+1+0
9.	Glagol ليس .	3	1+1+1
10.	Rečenica sa prijedložnom sintagmom.	1	1+0+0
11.	Pridjevi i slaganje pridjeva sa imenicom uz obradu pridjeva pripadnosti	4	2+1+1

12.	Broj imenica – dvojina uz osvrt na lične i pokazne zamjenice u dvojini.	2	1+1+0
13.	Broj imenica – pravilna množina muškoga i ženskog roda uz osvrt na lične i pokazne i zamjenice u množini.	3	1+1+1
14.	Nepravilna množina (osnovni oblici)	3	1+1+1
15.	Glagol imati.	3	1+1+1
16.	Genitivna veza.	3	1+1+1
17.	Glavni brojevi do deset kao primjer genitivne veze, dani u sedmici i godišnja doba.	4	2+1+1
18.	Komparacija (najčešći oblici).	1	1+0+0
19.	Glagol كان i osvrt na imensku rečenicu.	3	1+1+1
20.	Upotreba inne, enne, lakin i lakinne.	4	2+1+1
21.	Glagoli i glagolska rečenica.	3	1+1+1
22.	Perfekat – konjugacija kroz primjere trideset pet najfrekventnijih glagola u afirmativnoj i niječnoj formi kroz adekvatne tekstove (درس - - كتب - قرأ) ذهب - فتح - علم - عمل - ذكر - لعب - فهم طلب - دخل - خرج - رجع - سمع - حضر غسل بدأ - - أخذ - ترك - أراد - وصل - قال سأل - بحث عن - دفع - سافر - شاهد - حاول - أرسل - أحب - جلس - سكن - تعلم - تكلم - (انتهى - كرر - فكر)	6	3+2+1
23.	Imperfekt na isti način uz paralelne vježbe sa perfektom u afirmativnoj i niječnoj formi.	5	2+2+1
24.	Imperativ i zabrana.	3	1+1+1
25.	Futur (upotreba se, sevfe i len).	3	1+1+1
26.	Glagolski načini (upotreba en, li, lem).	3	1+1+1
27.	Glavni brojevi do dvadeset.	3	1+1+1
28.	Redni brojevi do dvadeset.	3	1+1+1
29.	Izražavanje vremena i starosti.	3	1+1+1
30.	Particip aktivni i pasivni uz ponavljanje imenske i glagolske rečenice.	3	1+1+1
	*Za dvije pismene zadaće i dva testa sa ispravkama izdvaja se osam sati iz fonda sati namjenjenih za pismenu provjeru znanja	8	0+0+8
	UKUPNO	104	40+32+32

NAPOMENE

- Uz obradu navedenih gramatičkih sadržaja izdvojiti najfrekventnije fraze prilagođene obrazovnom nivou učenika!
- Predloženi glagoli su obavezni minimum za sve učenike.
- Predloženi glagoli neće biti zastupljeni samo u spomenutoj nastavnoj jedinici već će se susretati od početka do kraja udžbenika u različitim situacijama
- Navedeno gradivo obraditi u 40 nastavnih sati.
- Za ponavljanje i utvrđivanje gradiva kroz adekvatne vježbe i jezičke igre predviđena su 32 nastavna sata.
- Za pismenu i usmenu provjeru znanja predviđena su 32 sata.

LITERATURA

Do izrade novih udžbenika raditi po *Udžbeniku arapskog jezika I*, Ahmed Halilović koji je odobrio Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini a za gradivo koje on ne obuhvata koristiti literaturu:

- الكتاب الأساسي في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها - للمنظمة العربية للتربية و الثقافة والعلوم – تونس الجزء الأول و الجزء الثاني.
- العربية بين يديك – سلسلة في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها – العربية للجميع - مؤسسة الوقف الإسلامي، المملكة العربية السعودية - الكتاب الأول و الثاني و الثالث.
- سلسلة تعليم اللغة العربية، جامعة الإمام محمد بن سعود الإسلامية، الرياض - المملكة العربية السعودية
- سلسلة تعلموا العربية – منهج الإيسيسكو للتعليم الذاتي – الكتاب الأول – الجزء الأول و الثاني.

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

Nastavu arapskoga jezika mogu izvoditi svršenicima fakulteta za arapski jezik u zemlji i inozemstvu koji se pored formalnih uvjeta ističu u dobrom poznavanju arapskog jezika i imaju sklonosti za rad u nastavi.

U izuzetnim slučajevima, kada se radi o kandidatima koji su svršenicima islamskih fakulteta i dobri poznavaoци arapskog jezika te imaju sklonosti za rad u nastavi, nadležne ustanove mogu odobriti njihov angažman u nastavi arapskog jezika.

Nastavni program iz predmeta
ARAPSKI JEZIK
II RAZRED
(3 sata sedmično -104 sati godišnje)

Poseban zadatak u nastavi arapskog jezika u drugom razredu je utvrđivanje gradiva prve godine, osposobljavanje učenika da se iskaže u složenijem obliku glagolske rečenice kroz sva tri glagolska vremena i načine uz znatno proširenje leksičkog fonda s obzirom na tematske sadržaje i nastavne jedinice.

Tematski sadržaji tretiraju lično i porodično predstavljanje, opis kućnog i školskog ambijenta, porodično okupljanje tokom ručka ili večere, posjete rodbini i prijateljima, dane i godišnja doba, vremenske prilike, situacije na ulici, u prodavnici, u autobusu, parku, bioskopu, internet-klubu, različita takmičenja, laganije pjesmice koje prate predložene sadržaje, različite situacije u kojima se izražava radost, dobrodošlica i izvinjavanje.

Učenik drugog razreda medrese treba ovladati leksičkim minimumom od 600 (300+300) riječi.

R. broj	Jezičko gradivo	ukupno sati	obrada+ponavljanje i vrednovanje
1.	Ponavljjanje glagola naučenih u prvoj godini kroz adekvatne tekstove u afirmativnoj i niječnoj formi.	4	0+3+1
2.	Osvrt na glagolske načine kroz tekstove.	4	0+3+1
3.	Upotreba <i>la</i> uz glagol u sadašnjem vremenu, način kojim se izražava zabrana i način kojim se izražava negacija vrste (<i>la linefji-l-džinsi</i>). Upotreba <i>lem</i> .	3	1+1+1
4.	Nepotpuna deklinacija u okviru koje se detaljnije obrađuje nepravilna množina	3	1+1+1
5.	Aktiv i pasiv	4	2+1+1
6.	Infinitiv sa najčešćim primjerima zavisne rečenice...(Idem u posjetu bratu...Možeš li mi reći nešto o sebi...)	3	1+1+1

7.	Druga vrsta glagola uz vježbe i usvajanje najmanje deset novih glagola: فضّل على - سلّم على - سلّم إلى - سجّل - قدّم - حضّر - عبّر - رحّب - صلّح - علّم	5	3+1+1
8.	Brojevi – ponavljanje.	3	0+2+1
9.	Osvrt na prijedloge i genitiv.	3	1+1+1
10.	Treća glagolska vrsta uz vježbe uz usvajanje najmanje deset novih glagola: شاهد - ذاكر - دافع عن - لاحظ - شارك - ناقش - عارض - عامل - قابل - تابع - ساعد	5	3+1+1
11.	Osvrt na bliži objekat i akuzativ kroz gradivo o glagolima.	3	1+1+1
12.	Brojevi do 100.	3	1+1+1
13.	Četvrta glagolska vrsta uz vježbe i usvajanje najmanje petnaset novih glagola: - أخبر - أرسل - أنتج - أظهر - أعلن - أصبح - أسرع - أغلق - أعجب - أحضر - أحسن - أكمل - أذّر - أدخل - أخرج	5	3+1+1
14.	Komparacija pridjeva	3	1+1+1
15.	Peta glagolska vrsta uz vježbe i usvajanje najmanje deset novih glagola: - تكلم / تحدّث - تعلّم - تمكّن من - تقدّم - تعرف على - تخرّج - تحمل - تبرّع - تدخّل - تكبير	5	3+1+1
16.	Neodređene i opće zamjenice	2	1+1+0
17.	Šesta glagolska vrsta uz vježbe i usvajanje najmanje deset novih glagola: - تعاون - تقابل - تضامن - تساقط - تنازع - تبادل - تشاجر - تناول - تسامح - تعارف	5	3+1+1
18.	Brojevi veći od stotine uz ponavljanje predenog glagolskoga fonda.	4	1+2+1
19.	Sedma glagolska vrsta uz vježbe i usvajanje najmanje deset novih glagola: - انقسم - انصرف - انقطع - اندلع - انطبع انعكس - انخفض - انعقد - انكسر - انفجر	3	1+1+1
20.	Priloški i drugi brojevi.	2	1+1+0

21.	Odnosne zamjenice i odnosna rečenica	4	2+1+1
22.	Osmo glagolska vrsta uz vježbe i usvajanje najmanje dvadeset novih glagola: - انتظر - اعترف ب - اشتغل - اعتقد - انتخب - اشترك - احتفل ب - اختلف - اجتمع - احترم - اعتذر - اقترب - ابتعد - انتقل - استمع إلى - اخترع - افتخر - اصطم - ازدحم - ادخر -	5	3+1+1
23.	Vokativ	1	1+0+0
24.	Deveta glagolska vrsta uz vježbe i usvajanje najmanje pet novih glagola: - ابيض - اسود - اخضر - احمر - اعوج		
25.	Nepromjenljiva imena	3	1+1+1
26.	Deseta glagolska vrsta uz vježbe i usvajanje najmanje deset novih glagola: - استعمل - استخدم - استقبل - استعجل - استغرق - استخرج - استهلك - استفسر - استغفر - استنسخ	5	3+1+1
27.	Upotreba participa aktivnog i pasivnog kroz vrste (paralela sa bosanskim jezikom)	3	1+1+1
	*Za dvije pismene zadaće i dva testa sa ispravkama izdvaja se osam sati iz fonda sati namjenjenih za pismenu provjeru znanja	8	0+0+8
	UKUPNO	104	40+32+32

NAPOMENE

- Uz obradu navedenih gramatičkih sadržaja usvojiti najfrekventnije fraze prilagođene obrazovnom nivou učenika!
- Predloženi glagoli su obavezni minimum za sve učenike
- Navedeno gradivo obraditi u 40 nastavnih sati
- Za ponavljanje i utvrđivanje gradiva kroz adekvatne vježbe i jezičke igre predviđena su 32 nastavna sata
- Za pismenu i usmenu provjeru znanja predviđena su 32 sata

LITERATURA

Do izrade novih udžbenika raditi po Udžbeniku arapskog jezika II, Ahmed Halilović koji je odobrio Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini a za gradivo koje on ne obuhvata koristiti literaturu:

- الكتاب الأساسي في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها - للمنظمة العربية للتربية و الثقافة والعلوم – تونس الجزء الأول و الجزء الثاني.
- العربية بين يديك – سلسلة في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها – العربية للجميع - مؤسسة الوقف الإسلامي، المملكة العربية السعودية - الكتاب الأول و الثاني و الثالث.
- سلسلة تعليم اللغة العربية، جامعة الإمام محمد بن سعود الإسلامية، الرياض - المملكة العربية السعودية
- سلسلة تعلموا العربية – منهج الإيسيسكو للتعليم الذاتي – الكتاب الأول – الجزء الأول و الثاني.

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

Nastavu arapskoga jezika mogu izvoditi svršeni fakulteta za arapski jezik u zemlji i inozemstvu koji se pored formalnih uvjeta ističu u dobrom poznavanju arapskoga jezika i imaju sklonosti za rad u nastavi.

U izuzetnim slučajevima kada se radi o kandidatima koji su svršeni nekih islamskih fakulteta i dobri poznavaoi arapskoga jezika te imaju sklonosti za rad u nastavi, nadležne ustanove mogu dozvoliti njihov angažman u nastavi arapskog jezika.

Nastavni program iz predmeta
ARAPSKI JEZIK
III RAZRED
(3 sata sedmično -104 sati godišnje)

Poseban zadatak nastave u trećem razredu je osposobiti učenika da pravilno koristi usvojene gramatičke i tematske sadržaje, insistirati na dijalogu počevši od porodice, porodičnog ambijenta tokom mjeseca ramazana, bajrama, odlaska u biblioteku, restoran, hotel, bioskop, pozorište, utakmicu, takmičenja, izlete, šetnje, slušanje muzike, obilježavanje dana škole, hobija i slobodnih aktivnosti, odlazak ljekaru i u apoteku..

Učenik trećeg razreda medrese treba ovladati leksičkim minimumom od 900 (300+300+300) riječi.

Učenik treba da nauči da se služi rječnikom.

R.broj	Jezičko gradivo	ukupno sati	obrada+ponavljanje i vrednovanje
1.	Vježbanje glagolskih vrsta kroz dijaloge	4	0+3+1
2.	Četverokonsonantni glagoli. Minimum kojim učenik treba da ovlada je pet glagola i deset imena glagola ove vrste. - ترجم - برمج - سيطر - عرقل - تفلسف / برنامج - كهربائي - صيدلي - بيطري - صيدلية - سلسلة - تسلسل - مسلسل - زلزال - مطمئن	3	1+1+1
3.	Izražavanje datuma i imenovanje mjeseca uz ponavljanje glavnih i rednih brojeva.	3	1+1+1
4.	Prijedlozi i prilozi.	3	1+1+1
5.	Glagoli el-mudaaf uz vježbe i usvajanje najmanje dvadeset novih glagola: مرّ - فرّ - ردّ - ظنّ - شكّ - قرّر - جدّد - سبّب - خفف - حقق - ألحّ - أحسّ ب - تردّد - اهتمّ ب - اضطرّ - احتجّ - استحمّ - استحقّق - استمرّ - استغلّ	6	3+2+1
6.	Različiti oblici negacije / لا / غير / عدم / بلا / بدون	3	1+1+1
7.	Glagoli el-mehmuz uz vježbe i usvajanje najmanje dvadeset novih glagola: - أكل - أمر - أذن - سأل -	6	3+2+1

	قرأ - نشأ - آمن - أيد - ألف - هتأ - أثر - فاجأ - - أخطأ - أطفأ - آمن - تأخر - تأكد - توضأ - تساءل اتخذ		
8.	Pasiv glagola i njegov subjekat.	3	1+1+1
9.	Glagoli el-misal uz vježbe i usvajanje najmanje trideset novih glagola: وصل - ولد - وجد - وقف - وقع - وصف - ورث - وزن - وقع - وثق - وحد - وفر - يسر - وضح - واصل - واجه - وافق - أيقظ - أوصل - أوقف - توصل - توقع - توقف - توجه - اتصل ب - اتسع - اتضح - اتفق استيقظ /	6	3+2+1
10.	Akuzativ - bliži objekat.	3	1+1+1
11.	Glagoli el-edžvef uz vježbe i usvajanje najmanje četrdeset novih glagola: عاد - قال - زار - قام - غاب - صام - فاز - سار - مات - عاش - باع - خاف - خان - خوف - عين - حول - غير - حاول - داوم - ناول - أجاب عن / على - أشار - أعاد - أراد - أقام - أجاد - أطاع - تصور - تجول - تغير - تخيل - تكون من - تعاون - تناول - احتاج - اختار - استطاع - استفاد - استشار - استعار	7	4+2+1
12.	Glagol sa česticom قال ، إنَّ ، glagol قام أصاب i glagol ب	4	2+1+1
13.	Glagol kane i njemu srodni glagoli i njihov predikat	3	1+1+1
14.	Glagoli en-nakis uz vježbe i usvajanje najmanje trideset novih glagola: دعا - بقي - قضى - بنى - مشى - نسي - نما - حكى - رضي - لقي - ربى - سمى ب - صلى - عانى من - راعى - نادى - أعطى - أهدى - أجرى - أخفى - أبدى - أنهى - تغذى - تعشى - تمشى - اشترى - انتهى من - التقى - ادعى - اشتهى	7	4+2+1
15.	Akuzativ – opći objekat – u tekstu navesti najfrekventnije slučajeve kao npr. استقبله استقبالا حارًا / سررت سرورا كبيرا / ارتفع ارتفاعا ملحوظا / سار سيرا بطيئا / نام نوما عميقا/ هم يجاهدون جق الجهاد / نتق فيك كل ثقة / أنت تعرف العربية حق المعرفة	3	1+1+1
16.	Glagoli el-lefif uz vježbe i usvajanje	7	4+2+1

	najmanje deset novih glagola: - ساوى - حيا - كوى - نوى - روى اتقى - احتوى - أوفى - أحيا - أوصى		
17.	Akuzativ stanja	3	1+1+1
18.	Upotreba glagola أتى / أتى ب / جاء / رأى / شاء /	5	2+2+1
19.	Akuzativ izuzimanja.	3	1+1+1
20.	Akuzativ mjesta i vremena uz obradu priloga za mjesto i vrijeme.	3	1+1+1
21.	Akuzativ uzroka i upotreba uzročnih čestica / ل / لأجل / بسبب /	3	1+1+1
22.	Akuzativ specifikacije uz ponavljanje brojeva.	3	1+1+1
23.	Upotreba participa proširenih vrsta.	2	1+0+1
24.	Deminutiv.		
	*Za dvije pismene zadaće i dva testa sa ispravkama izdvaja se osam sati iz fonda sati namjenjenih za pismenu provjeru znanja	8	0+0+8
	UKUPNO	104	40+32+32

NAPOMENE

- Uz obradu navedenih gramatičkih sadržaja izdvojiti najfrekventnije fraze prilagođene obrazovnom nivou učenika!
- Predloženi glagoli su obavezni minimum za sve učenike.
- Osigurati da u razred dolazi jedan primjerak nekog od arapskih sedmičnika ili časopisa.
- Pogledati sa učenicima jedan film, utakmicu vijesti ili neki drugi prikladan video materijal na arapskom jeziku.
- Navedeno gradivo obraditi u 40 nastavnih sati
- Za ponavljanje i utvrđivanje gradiva kroz adekvatne vježbe i jezičke igre predviđena su 32 nastavna sata
- Za pismenu i usmenu provjeru znanja predviđena su 32 sata

LITERATURA

Do izrade novih udžbenika raditi po Udžbeniku arapskog jezika 3.4., Ahmed Halilović koji je odobrio Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini a za gradivo koje on ne obuhvata koristiti literaturu:

- الكتاب الأساسي في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها - للمنظمة العربية للتربية والثقافة والعلوم – تونس الجزء الأول و الجزء الثاني.
- العربية بين يديك – سلسلة في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها – العربية للجميع - مؤسسة الوقف الإسلامي، المملكة العربية السعودية - الكتاب الأول و الثاني و الثالث.
- سلسلة تعليم اللغة العربية، جامعة الإمام محمد بن سعود الإسلامية، رياض - المملكة العربية السعودية
- سلسلة تعلموا العربية – منهج الإيسيسكو للتعليم الذاتي – الكتاب الأول – الجزء الأول و الثاني.

RJEČNICI

1. معجم عربي - بوسنوي، تأليف: توفيق مفتيتش.
2. SRPSKOHRAVTSKO ARAPSKI RJEČNIK, Hasan Kaleši, Kamil Buhi

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

Nastavu arapskoga jezika mogu izvoditi svršenici fakulteta za arapski jezik u zemlji i inozemstvu koji se pored formalnih uvjeta ističu u dobrom poznavanju arapskoga jezika i imaju sklonosti za rad u nastavi.

U izuzetnim slučajevima kada se radi o kandidatima koji su svršenici nekih islamskih fakulteta i dobri poznavaoi arapskoga jezika te imaju sklonosti za rad u nastavi, nadležne ustanove mogu dozvoliti njihov angažman u nastavi arapskog jezika.

Nastavni program iz predmeta
ARAPSKI JEZIK
IV RAZRED
(3 sata sedmično -104 sati godišnje)

Poseban cilj nastave u završnoj godini školovanja u medresi je da se učenik osposobi za samostalno korištenje rječnika i razumijevanje tekstova različite sadržine. Gradivo četvrtoga razreda treba rezimirati sve ono što je učenik naučio tokom protekle tri godine i tematski se odnosi na opširnije predstavljanje učenika, njegov hobi, aktivnosti i planove, na razgovor o porodici i sukobu generacija kao i predstavljanje svih članova porodice, boravak u kući i kućne obaveze i aktivnosti, školu, predmete koje izučava i školski život, izbor budućeg zanimanja, neposredno okruženje, ulicu, prodavnicu, poštu, agenciju, posjetu ljekaru, grad u kome živi i njegove osobenosti, domovinu, islamski svijet i međunarodnu zajednicu, probleme savremenog društva poput zaštite čovjekove okoline, bolesti savremenog svijeta poput side i pušenja, medije, pisanje pisma i molbe. Tokom četvrtog razreda učenik se treba kratko upoznati sa historijom arapskoga jezika i književnosti uz obradu najmanje sedam tekstova iz različitih perioda arapske književnosti.

Učenik četvrtog razreda medrese treba ovladati leksičkim minimumom od 1200 (300+300+300+300) riječi.

R. broj	Jezičko gradivo	ukupno sati	obrada+ponavljanje i vrednovanje
1.	Ponavljjanje glagolskih vrsta uz vježbe sa posebnim osvrtom na glagole srodnih značenja kao što su: أعرب / عبّر / أبدى / أدلى --- قال / تكلم / تحدّث / روى / حكى / قصّ --- أجاب / ردّ --- عاد / رجع درس - ذاکر --- جلس / قعد -- - انتخب / اختار --- أمکن / تمكّن / استطاع ادعى / أثهم --- فتنش / بحث عن / راقب --- أنتج / صنع	7	4+2+1
2.	Ponavljjanje nepravilnih glagola uz naglasak na najčešće primjere sinonima i antonima.	6	3+2+1
3.	Prelazni glagoli i neprelazni glagoli.	5	2+2+1
4.	Glagol qale i upravni i neupravni govor.	5	2+2+1
5.	Infinitivi i njihova upotreba sa posebnim osvrtom na upotrebu infinitiva umjesto glagola u zavisnom načinu.	4	1+2+1

6.	Ponavljjanje modalnih formi: treba da, mora da, korisno je da, pogrešno je da ...	4	2+1+1
7.	Glagoli sa dva objekta poput سأل - علم - ناول - أعطى ...	5	2+2+1
8.	Upotreba prijedloga uz glagole اعترف ب - احتفل ب - اتصل ب- اشتاق الى - توقف عن - انتهى من رغب في / عن - سلم إلى / على	7	3+2+2
9.	Oblici kojima se izražava divljenje, čuđenje, hvaljenje, kuđenje.	3	1+1+1
10.	Vežnici i uzvici	3	1+1+1
11.	Izražavanje vremena, datuma i godina starosti. Pravilna upotreba konstrukcija poput ... كم الساعة (الآن)؟ كم ساعة كنت ... أين كنت / ستكون في ... هو ولد في ... و عمره	6	2+2+2
12.	Upitna rečenica i upotreba upitnih čestica.	3	1+1+1
13.	Pogodbena rečenica (realna i irealna).	3	1+1+1
14.	Odnosna rečenica.	3	1+1+1
15.	Upotreba vremenskih čestica.	3	1+1+1
16.	Upotreba uzročnih čestica	3	1+1+1
17.	Rečenice: emma...fe..., imma ... ve imma / ev..., sevaun ... em...	3	1+1+1
18.	Tekstovi iz arapske književnosti	15	8+5+2
	*Za dvije pismene zadaće i dva testa sa ispravkama izdvaja se osam sati iz fonda sati namjenjenih za pismenu provjeru znanja	8	0+0+8
	UKUPNO	96	38+30+28

NAPOMENE

- Uz obradu navedenih gramatičkih sadržaja izdvojiti najfrekventnije fraze prilagođene obrazovnom nivou učenika!
- Spomenute gramatičke sadržaje obraditi u okviru tekstova koje je potrebno pažljivo odabrati tako da je primjere vezane za sintaksu dovoljno markirati i ponuditi slične.
- Predviđeni broj časova za pojedino gramatičko gradivo u četvrtom razredu ne mora se odnositi samo na jedan tekst nego ga nastavnik u mjesečnim planovima može raspoređivati po potrebi u skladu sa tekstovima ako mu se to čini prihvatljivijim!

- Predloženi glagoli su obavezni minimum za sve učenike i ne moraju biti sadržani samo u jednom tekstu nego kroz cijeli udžbenik!
- Osigurati da u razred dolazi barem jedan primjerak nekog od arapskih sedmičnika ili časopisa
- Pogledati sa učenicima barem jedan film, utakmicu, poslušati vijesti ili neki drugi prikladan video materijal
- Navedeno gradivo obraditi u 38 nastavnih sati
- Za ponavljanje i utvrđivanje gradiva kroz adekvatne vježbe i jezičke igre predviđeno je 30 nastavnih sati
- Za pismenu i usmenu provjeru znanja predviđeno je 28 sati

LITERATURA

Do izrade novih udžbenika raditi po Udžbeniku arapskog jezika 3.4., Ahmed Halilović koji je odobrio Rijaset Islamske zajednice u Bosni i Hercegovini a za gradivo koje on ne obuhvata koristiti literaturu:

- الكتاب الأساسي في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها - للمنظمة العربية للتربية و الثقافة و العلوم – تونس الجزء الأول و الجزء الثاني.
- العربية بين يديك – سلسلة في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها – العربية للجميع - مؤسسة الوقف الإسلامي، المملكة العربية السعودية - الكتاب الأول و الثاني و الثالث.
- سلسلة تعليم اللغة العربية، جامعة الإمام محمد بن سعود الإسلامية، رياض - المملكة العربية السعودية
- سلسلة تعلموا العربية – منهج الإيسيسكو للتعليم الذاتي – الكتاب الأول – الجزء الأول و الثاني.

RJEČNICI

1. معجم عربي - بوسنوي، تأليف: توفيق مفتيتش.
2. SRPSKOHRAVTSKO ARAPSKI RJEČNIK, Hasan Kaleši, Kamil Buhi

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

Nastavu arapskoga jezika mogu izvoditi svršeni fakulteta za arapski jezik u zemlji i inozemstvu koji se pored formalnih uvjeta ističu u dobrom poznavanju arapskoga jezika i imaju sklonosti za rad u nastavi.

U izuzetnim slučajevima kada se radi o kandidatima koji su svršeni nekih islamskih fakulteta i dobri poznavaoči arapskoga jezika te imaju sklonosti za rad u nastavi, nadležne ustanove mogu dozvoliti njihov angažman u nastavi arapskog jezika.

IZBORNA NASTAVA

Nastavni program iz predmeta
ARAPSKI JEZIK
III RAZRED
(2 sata sedmično, 35 radnih sedmica -70 sati godišnje)

CILJEVI I ZADACI

Obzirom da izbornu nastavu arapskog jezika odabiru, uglavnom, oni učenici i učenice koji imaju sklonosti ka arapskom jeziku, koji su ovladali osnovama arapskog jezika i koji žele da u budućnosti izučavaju arapski jezik cilj izborne nastave u trećem razredu je pružiti im mogućnost da kroz odgovarajuće tekstove, konverzavije, gledanje arapskih satelitskih televizijskih kanala, internet, lektire i druge aktivnosti aktivno ovladaju arapskim jezikom. Časovi izborne nastave omogućavaju da se učenici šire upoznaju kako sa bogatom arapskom baštinom i arapskim svijetom tako i sa savremenim kretanjima u književnosti i da se navikavaju na gledanje i slušanje satelitskih programa i interneta.

Učenik trećeg razreda medrese koji je izabrao arapski jezik za izbornu nastavu treba ovladati leksičkim minimumom od 1200 (300+300+300+300 izborna nastava) riječi.

Učenik treba da nauči da se bez poteškoća služi arapsko bosanskim rječnikom.

R broj	Jezičko građivo	ukupno sati	obrađivanje+ponavljanje i vrednovanje
1.	Test znanja koji treba pokazati koliko su učenici napredovali ili zaboravili arapski jezik tokom raspusta i na što treba više posvetiti pažnje u budućnosti	2	1+1
2.	Kako ste proveli raspust (Usmeno i pismeno izražavanje)	2	1+ 1
3.	Nova školska godina nove obaveze	3	1+1+1
4.	Kupovina školskih potrepština	2	1+1
5.	Telefonski razgovori (Zvoni ti mobitel)	2	1+1
6.	Uradi ono što se traži od tebe (Vrsta testa)	2	1+1
7.	Pismo prijatelju	2	1+1

8.	Na ulicama je još dosta turista. Turista iz jedne arapske zemlje u posjeti tvojoj školi.	3	1+1+1
9.	Jesen je. ljudi ubiru plodove svoga rada. Rad u islamu je ibadet	3	1+1+1
10.	Čitamo štampu. Pad aviona	2	1+1
11.	Zanimljivosti. Slonovi	2	1+1
12.	Bavimo se sportom. Košarka	3	1+1+1
13.	Pismeno izražavanje. Moja priča	2	1+1
14.	Problemi mladih. Droga	2	1+1
15.	Zima je. Kod ljekara.	3	1+1+1
16.	Da li si ti agresivna osoba? Test	2	1+1
17.	Te dobre čudne životinje. Deva	3	1+1+1
18.	O čemu maštaš?	3	1+1+1
19.	Kviz znanja	2	1+1
20.	Opiši sliku. Usmeno izražavanje	3	1+1+1
21.	Moj brat / sestra / prijatelj Pismeno izražavanje	3	1+1+1
22.	Priča iz baštine	2	1+1
23.	Blizu je kraj školske godine i pred nama je dugo toplo ljeto	2	1+1
24.	Jezička igra. Odlazak u turističku agenciju	3	1+1+1
25.	Gledanje ar. satelitskih kanala uz pomaganje učenicima u razumijevanju	2	1+1
26.	Rad na internetu uz pomoć nastavnika	2	1+1
27.	Unošenje teksta u kompjuter i korištenje arapske tastature	2	1+1
28.	Lektira	2	1+1
29.	Dvije pismene zadaće sa ispravkama	4	2+2
UKUPNO	70	28+21+21	UKUPNO

LITERATURA

- تعلّموا العربية - إعداد جماعة من الخبراء - منشورات المنظمة الإسلامية للتربية و العلوم والثقافة - ابيسيكو 1421هـ/2000م.
- الكتاب الأساسي في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها - للمنظمة العربية للتربية و الثقافة و العلوم – تونس الجزء الأول و الجزء الثاني.
- العربية بين يديك – سلسلة في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها – العربية للجميع - مؤسسة الوقف الإسلامي المملكة العربية السعودية - الكتاب الأول و الثاني و الثالث.
- سلسلة تعليم اللغة العربية، جامعة الإمام محمد بن سعود الإسلامية، رياض - المملكة العربية السعودية
- سلسلة تعلموا العربية – منهج الإيسيكو للتعليم الذاتي – الكتاب الأول – الجزء الأول و الثاني.

- Tokom izborne nastave najmanje jednom u petnaest dana slušati vijesti na arapskom jeziku i čitati novinske tekstove a jednom mjesečno gledati programe različitog sadržaja. U medresama gdje se ne može koristiti video materijal insistirati na audio materijalu.
- Učenicima koji se odluče za izbornu nastavu iz arapskog jezika treba omogućiti nesmetano posjećivanje arapskih web stranica.
- Lektira i samostalni rad u okviru istraživačkih projekata predstavljaju sastavni dio izborne nastave.

RJEČNICI

1. معجم عربي - بوسنوي، تأليف: توفيق مفتيتش.
2. Hasan Kaleši i Kamil Buhi: *Srpsko-hrvatsko-arapski rječnik*

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

Nastavu arapskoga jezika mogu izvoditi svršeni fakulteta za arapski jezik u zemlji i inozemstvu koji se pored formalnih uvjeta ističu u dobrom poznavanju arapskoga jezika i imaju sklonosti za rad u nastavi.

U izuzetnim slučajevima kada se radi o kandidatima koji su svršeni nekih islamskih fakulteta i dobri poznavaoци arapskoga jezika te imaju sklonosti za rad u nastavi, nadležne ustanove mogu dozvoliti njihov angažman u nastavi arapskog jezika.

Nastavni program iz predmeta
ARAPSKI JEZIK
IV RAZRED
(2 sata sedmično, 31 radna sedmica -70 sati godišnje)

CILJEVI I ZADACI

Učenici četvrtih razreda dalje razvijaju sposobnosti usmenog i pismenog izražavanja kroz složenije tekstove, gledanje arapskih satelitskih televizijskih kanala, korištenje interneta, čitanje lektire i drugih aktivnosti. Uz to, oni punoljetstvom i završavanjem srednje škole imaju različite dileme o kojima razgovaraju sa svojim nastavnikom na arapskom jeziku.

Učenik četvrtog razreda Medrese koji je izabrao arapski jezik za izbornu nastavu treba ovladati leksičkim minimumom od 1800 (300+300+300+300+ izborna nastava 300+300) riječi.

Učenik treba da nauči da se bez poteškoća služi arapsko bosanskim rječnikom.

R. broj	Jezičko gradivo	ukupno sati	obrada+ponavljanje i vrednovanje
1.	Jezička igra. Predstavi (sebe, svog najboljeg prijatelja, razred, školu, grad ...)	2	1+1
2.	Upoznaj sebe (test)	2	1+ 1
3.	Više puteva. Srednji put	3	1+1+1
4.	Umjetnost sticanja i gubljenja prijatelja. Hvala vam neprijatelji	2	1+1
5.	Muškarci	2	1+1
6.	Arapski svijet	2	1+1
7.	Daruj krv. Pomozi sebi i drugome	3	1+1+1
8.	Al-Azhar	2	1+1
9.	Koje novine čitaš i šta te u njima najviše interesuje? (sport, moda, politika ...)	2	1+1
10.	Članak iz novina. Rat u kome ne možemo pobijediti.	3	1+1+1
11.	Debeli i mršavi. Dijeta	2	1+1
12.	Različite kulture. Šta znači asimilacija?	2	1+1

13.	ISESCO	2	1+1
14.	Svijet u kojem živimo Letjelice koje nas prate iz zraka	3	1+1+1
15.	Pušenje	2	1+1
16.	Hidžab u različitim dijelovima svijeta	2	1+1
17.	Svijet prirode. Pčele	3	1+1+1
18.	O čemu maštaš? Lijepi trenuci	3	1+1+1
19	Intervju sa izumiteljem interneta.	2	1+1
20	Vrteška života	3	1+1+1
21	Globalizacija	3	1+1+1
22	Brojevi i statistika	2	1+1
23	Blizu je kraj školske godine. Kuda dalje?	2	1+1
24	Gledanje ar. satelitskih kanala uz pomaganje učenicima u razumijevanju	2	1+1
25	Rad na internetu uz pomoć nastavnika	2	1+1
26	Lektira	2	1+1
27	Dvije pismene zadaće sa isprawkama	4	2+2
UKUPNO	62	26+18+18	UKUPNO

LITERATURA

- تعلموا العربية - إعداد جماعة من الخبراء - منشورات المنظمة الإسلامية للتربية و العلوم والثقافة - ايسيسكو - 1421هـ/2000م.
- الكتاب الأساسي في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها - للمنظمة العربية للتربية و الثقافة و العلوم - تونس الجزء الأول و الجزء الثاني.
- العربية بين يديك - سلسلة في تعليم اللغة العربية لغير الناطقين بها - العربية للجميع - مؤسسة الوقف الإسلامي المملكة العربية السعودية - الكتاب الأول و الثاني و الثالث.
- سلسلة تعليم اللغة العربية، جامعة الإمام محمد بن سعود الإسلامية، رياض - المملكة العربية السعودية
- سلسلة تعلموا العربية - منهج الإيسيسكو للتعليم الذاتي - الكتاب الأول - الجزء الأول و الثاني.

- Tokom izborne nastave najmanje jednom u petnaest dana slušati vijesti na arapskom jeziku i čitati novinske tekstove a jednom mjesečno

gledati programe različitog sadržaja. U medresama gdje se ne može koristiti video materijal insistirati na audio materijalu.

- Učenicima koji se odluče za izbornu nastavu iz arapskog jezika treba omogućiti nesmetano posjećivanje arapskih web stranica.
- Lektira i samostalni rad u okviru istraživačkih projekata predstavljaju sastavni dio izborne nastave.

RJEČNICI

1. معجم عربي - بوسنوي، تأليف: توفيق مفتيتش.
2. Hasan Kaleši i Kamil Buhi: *Srpsko-hrvatsko-arapski rječnik*

PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA

Nastavu arapskoga jezika mogu izvoditi svršeni fakulteta za arapski jezik u zemlji i inozemstvu koji se pored formalnih uvjeta ističu u dobrom poznavanju arapskoga jezika i imaju sklonosti za rad u nastavi.

U izuzetnim slučajevima kada se radi o kandidatima koji su svršeni nekih islamskih fakulteta i dobri poznavaoči arapskoga jezika te imaju sklonosti za rad u nastavi, nadležne ustanove mogu dozvoliti njihov angažman u nastavi arapskog jezika.